

Ett à-prissatt arbete bör bära sin egen kostnad

❖ När à-priser används bör de avse kostnaderna för att utföra arbetet under aktuell kod och rubrik i mängdförteckningen. Om även kostnader för andra arbeten ska räknas med under samma kod och rubrik uppstår en situation med så kallade orena à-priser. Detta kan leda till orimliga resultat vid mängdreglering i entreprenaden.

TEXT: ANDERS WIMERT OCH MATS WERNER

I AB 04 anges att ett à-pris ska avse samtliga kostnader, inklusive kostnader för räntor och centraladministration samt vinst för en i entreprenadhandlingarnas mening färdig enhet av arbete eller, om så föreskrivs, en eller flera delar av kostnaderna.

Den mängd arbete som ska prissättas med ett à-pris redovisas i mängdförteckning under en viss kod och rubrik. De krav som gäller för utförandet av arbetet ställs i teknisk beskrivning genom återopande av motsvarande kod och rubrik. Om det framgår av teknisk beskrivning att den ansluter till en viss generation av AMA Anläggning, som därmed blir referensdokument, så gäller AMA Anläggnings text under angiven kod och rubrik och under överordnade koder och rubriker, enligt pyramidregeln, som föreskrift för aktuellt arbete i entreprenaden.

Dessa förutsättningar brukar ligga till grund för det à-pris som anbudsgivare sätter på ett arbete som redovisats under en viss kod och rubrik i mängdförteckning.

I MER Anläggning 13 finns två möjligheter, genom användande av så kallade fyrstreckare, att ange att ersättning för visst arbete ska vara inkalkylerad i annat arbete. Det ena fallet är när det framgår under Allmänna kostnader att ersättning för arbeten och åtaganden för koder och rubriker under ett angivet avsnitt ingår i ersättning för övriga mängdförtecknade arbeten. Det andra fallet är när det i MER Anläggning 13 framgår under en kod och rubrik att i

ersättningen även ingår ersättning för arbete under en annan angiven kod. Under rubriken Komplettering av ersättningsregeln framgår vilket ytterligare arbete som ingår i ersättningen för aktuell kod och rubrik.

Det är dock inte ovanligt att det framgår av förfrågningsunderlaget att anbudsgivare, utöver de två nu angivna fallen, även ska kalkylera med kostnader för andra arbeten inom ramen för ett à-pris. Det blir därmed fråga om ett s.k. orent à-pris, eftersom det också omfattar kostnader för andra arbeten.

Vid en mängdreglering med ett orent à-pris kan en mängdminskning innebära att entreprenören inte får kostnadstäckning och vid en mängdökning att beställaren får betala en för hög ersättning. Detta eftersom aktuellt à-pris inte speglar kostnaden för det arbete som minskar eller ökar i förhållande till angiven mängd i mängdförteckning. Att ett à-pris inte bara ska spegla kostnaden för aktuellt arbete kan vidare leda till spekulationer vid prissättning i anbudsskedet och en diskussion under entreprenadtiden kring vad som egentligen är ett rimligt avdrag eller tillägg vid en reglering av ersättning. Det bör därför undvikas att begära in så kallat orena à-priser.

Det föreligger även en risk för beställaren om en sammanläggning av ersättningen för ett antal arbeten under en kod med tillhörande rubrik inte har gjorts på ett sätt som är förenligt med reglerna i MER

Anläggning. Konsekvensen kan därmed bli att de fyrstreckade arbetena i stället regleras som ÄTA-arbeten. Om beställaren trots allt vill att ersättningen för ett visst arbete ska ingå i ersättningen för ett annat arbete gäller att följande tre villkor är uppfyllda:

1. Det ska framgå av inledningen till mängdförteckningen att den inte är komplett med mängder och aktuella koder för vilka mängdpost saknas ska anges.
2. Underlag för mängdberäkning måste återfinnas i handlingarna. Mängd ska kunna beräknas exempelvis från ritningar eller uppgift i teknisk beskrivning.
3. Av objektspecifika mät- och ersättningsregler ska framgå under vilken kod och rubrik som ersättning för kod med utelämnad mängdpost ska ingå. ■

Mer information kring detta framgår av Motiv MER sid. 23 – 25.